

אלול, תשפ"ג

התוועדות ר"ז אלול – לוותר על הכאב

על פי פנימיות התורה מפי ר' יעקב יוסף כהן

חודש אלול – חודש הרחמים והסליחות.

מה זו סליחה?

ההגדרה הפשוטה של המילה לסלוח אלו שלוש מילים – "לוותר על הכאב".

ברגע שאתה מוותר על הכאב אתה יכול לסלוח.

הבעיה היא שאנחנו כולנו עבדים של הרצון לכאוב. מכאיבים לעצמנו כי אנחנו לא מוכנים לוותר על הכאב.

למה?

פחד.

הפחד שאם אני אוותר על הכאב, יפגעו בי שוב.

כאשר למעשה, ההיאחזות בכאב, היא זו שמנציחה אותו, ויוצרת את אותם כאבים שוב ושוב. כאשר אתה מוותר על הכאב, שבגללו אתה לוקח סמים, מנתק את עצמך מהעולם, מרחם על עצמך ומאשים את כולם, אתה יכול לצאת מהמעגל ההרסני.

וזו משמעות הסליחה.

ובחודש אלול, לפני חודש תשרי שבו ימי הדין, אומרים לך, שהעבודה הכי חשובה שאתה צריך לעשות לפני שאתה עומד בפני בוראך ביום הדין הגדול והנורא, בו אתה עצמך תבקש מחילה וסליחה, זה לבוא נקי – לתת סליחה.

וכדי לסלוח, לעצמך ולאחרים, אתה צריך ללמוד איך לוותר על הכאב שלך.

כי אם לא תוותר על הכאב, ולא תסלח, מה יקרה?

אתה תפגע כל הזמן באחרים (ובעצם בעצמך).

למה?

כי בשם הכאב שאתה לא מוותר עליו אתה תצא לכל המלחמות ה'מוצדקות'. ובשם הכאב, אתה תמצא את ה'היתר', לפגוע, להרוג, לתייג, להשפיל, לבטל את האחר. וזה 'אנא אמלוד'.

ומה מפחיד בלוותר על הכאב?

הפחד שאני אצא יותר סמרטוט, יותר מושפל, יותר פגוע.

אומר הרמ"ק ז"ע, אתה לא נהיה עלוב – אתה נהיה 'מלך עלוב', שכך מגדיר הרמ"ק זצ"ל את הקב"ה. "מלך עלוב". מלך שנותן שיעלבו בו. לא מתוך חולשה, אלא מתוך כח ואהבה.

שהקב"ה "נושא עוון" – לוקח את העוון שלך ואומר 'עלי'; והוא "עובר על פשע" – מוותר, סולח. ואם הקב"ה סולח, זה אומר שהוא החליט לוותר על הכאב שלו, שאחרת לא היה מגיע לכדי סליחה. ולכן, כשאתה רוצה להיות בבחינת 'אדם', 'אדמה לעליון', תעשה את אותו הדבר. תוותר על הכאב שלך. לפחות תנסה.

ומלמד אותנו ר' שלמה אייבישיין, ב'ערבי נחל', בפרשת 'ניצבים',

... הרב, התבלבל לי בין ר' שלמה לבין בעל הטורים, מה אמר ר' שלמה?

על הפסוק מפרשת 'כי תבוא' – "גם כל־זקלי וכל־מִכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הִנֵּאתָ יַעֲלֶם יְהוָה עֲלֶיךָ עַד הַשְׁמִיךְ"¹

וכותב 'בעל הטורים' – "כל חלי" גי' 98 שאלו צ"ח קללות בפרשת 'כי תבוא'.

אבל 98 בגי' זה גם 'סלח'.

אם אתה מוותר על הכאב, סולח – מוותרים לך על הקללות.

כי הסליחה, הויתור על הכאב, זה מה שעומד מול 'כל חלי', מול צ"ח קללות.

ואומר האדמו"ר מקוזניץ בספר 'עבודת ישראל', כי כתוב על עבודת הכהן הגדול – "זפרסו מדין של בויז בינו לבין העם" (משנה, יומא, ג, ד)

ומסביר הרמב"ם כי "מדין של בויז" זה רדיד (בד דק) של פשתן. ופשתן כידוע הוא הפחות שבקורבנות, שסוף המילה 'קרבן' במילוי היא 'פשתן' – קוף, ריש, בית, נוז

¹ דברים, כח, סא

והוא הבד שאיתו קוברים אותנו.

ולוקחים דייקא רדיד של פשתן, שנקרא 'בוץ' גי' 98 = מלח

מסביר האדמו"ר למה דווקא בוץ?

שהבוץ מפריד בין הכהן ובין העם. שהכהן הוא דעת עליון, והעם = ערב רב, דעת תחתון. דהיינו, הבוץ, ה'מלח', הוא המבדיל אצלך בין דעת עליון לדעת תחתון².

והבוץ, שהוא 'מלח' הוא בני' גם הויה+חסד=98.

להורות, שאם אתה מוותר על הכאב, אם אתה פולח, אתה זוכה לסדין של בוץ. לחסד הויה.

וכל זה קורה בחודש הרחמים והסליחות – אלול.

שבחודש אלול נפתחים ארבעים השערים.

מא' אלול עד יוה"כ יש ארבעים יום. אותם ארבעים יום עליהם מספר לנו משה רבנו ע"ה –

"וַאֲתַנַּפֵּל לְפָנָי יְהוָה פְּרִאשָׁה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לָחֹם לֹא אֶכְלֵתִי וַיָּמִים לֹא שִׁתִּיתִי עַל כָּל־חַטֹּאתֶיךָ אֲשֶׁר חָטַאתָם לַעֲשׂוֹת הָרָע בְּעֵינַי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ"³

ובאותם ארבעים ימים, מבקש משה, בלב שבור מהקב"ה – "תוותר על הכאב". נכון, הלוחות שבורים, העם חטא בחטא נורא שחירב את הכל, ובכל זאת, תוותר על הכאב. ואומרים חכמים שארבעים ימים אלו רמוזים במילה 'אלול'.

ש-אלול – 'אני לדודי ודודי לי' – פו"ת יי"ו – ארבעה יודין, שהם אותם ארבעים הימים.

ולאחר אותם ארבעים ימי תחינה – "וַיֹּאמֶר יְהוָה סְלִיחָתִי כְּדָבָרְךָ"⁴

כי לסלוח פירושי לוותר על הכאב.

לימוד מטלמל.

² באופן דומה למה שלמדנו שמשם רבנו ע"ה שהוא מרכבה לדעת דקדושה, הוא העומד בין ספר, דהיינו הרצון שלך, לבין שמד. ספר=346 = רצון; משה=345; שמד=344. כי בלי דעת דקדושה, לא יכול היהודי להגיע לרצון האמיתי והמבורר, אלא הרצון המקולקל יוריד אותו למטה, ל-344- שמד.

³ דברים, ט, יח

⁴ במדבר, יד, כ

איך אני יכול לוותר על הכאב?

כשאתה בדעת תחתון, אתה אכן לא יכול לוותר על הכאב. כי זה באמת לא מצד הטבע. אבל, כשאתה עולה לדעת עליון, אתה יכול. כי בדעת עליון ברור לך שמי שהכאיב לך לא היה פלוני אלמוני זה או אחר, אלא הקב"ה. מלך מלכי המלכים בעצמו.

הוא יביא אליך את השיבושים והכאבים הנלווים אליהם.

למה?

כדי שתצליח לבנות כלי לאור.

וכדי לבנות כלי, צריך ללמוד לוותר על הכאב. לסלוח. לעצמך ולעולם.

וברור שעל מנת להגיע למקום שבו אתה בוחר לוותר על הכאב, נדרש קיומו של כאב.

כלי כאב, לא ניתן לוותר על הכאב.

זאת אומרת, כלי כאב, לא ניתן ללמוד לסלוח.

ולכן, בדעת עליון אין "הוא אשם" אלא רק "הוא השם".

ואומר לך הקב"ה, שאם תוותר על הכאב ותבנה את הכלי, אז – "מַצֵּאתָ חֵן בְּעֵינַי"

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מַלְאָכָאֵלֶּיךָ אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלַי כִּי־מַצֵּאתָ חֵן בְּעֵינַי וְאֵדְעָךָ בְּשֵׁם⁵

חן = 708⁶. – חן=708 = מספר האותיות של הדברות השניות, בפרשת ו'אתחנן⁷.

ולמדנו⁸ שהעבודה בבירור טוב ורע, בקליפת נגה, היא עבודה של מציאת החן⁹. מציאת מרגליות החן בתוך מציאות ההסתרה שמוציא הבורא. בתוך המקומות הנמוכים, בחושך, בקליפות, שם נדרשת החכמה הנסתרת (ר"ת חן). החכמה למצוא את היופי הנסתר בכל מציאות, בכל בריה, בכל מצב שפוגש אותך. ושכאתה מתכוונן כך על מציאות הבורא,

⁵ שמות לג, יז

⁶ כאשר מחשבים את הנ' הסופית כ-700 לפי במנפ"ץ (האותיות הסופיות בא"ב (מנצפ"ך); בגי' לאחר ה-ת' שהיא 400, לפי הסדר במנפ"ץ, ק'-500, מ'-600 וכו').

⁷ מס' האותיות בעשרת הדברות הראשונות בפרשת יתרו הוא כידוע "בתר". אך בפרשת "ואתחנן", מס' האותיות הוא ח"ן.

⁸ בפרשת 'ואתחנן' תשפ"ג

⁹ לעניין השגת החן ר' תורה א ליקוטי מוהר"ן

אתה במקום מתאים להצליח לוותר על הכאב. לסלוח. וכשתעשה את זה, תמצא חן בעיני הבורא.

הג' של **אני לדודי ודודי לי** = 185 = **הקף**.

הקפות אנחנו עושים בסוף תשרי, בסוכות, שמחת תורה, הושענא רבה.

מה עניין ההקפות?

מבחינה ביולוגית, גילה המדע, שכאשר הזרע נכנס לביצית ומפרה אותה, עוד לפני שהתא מתחיל להתחלק בכלל, קורה משהו מוזר, שהמדע אינו יודע להסביר. **הביצית מתחילה לעשות הקפות נגד כיוון השעון** (כמו ההקפות שאנחנו עושים בבית הכנסת, או הקפות שעושה הכלה בחתונה, שהן כולן נ' כיוון השעון, מימין לשמאל, כפי שאנחנו כותבים בעברית).

הדבר הזה קורה **ברגע שהזרע נכנס לביצית, שהוא הרגע שבו יורדת הנשמה לעוה"ז**. והנשמה היא יהו-ה, אור יהו-ה, שזה מה שאתה.

הסיכובים האלו של הביצית, הם 'הקף'. אני לדודי ודודי לי. אלול. ארבעים ימים¹⁰.

ואומר 'עץ חיים' כי 'הקף' זה בדיוק המילה "אל" במילוי-

אלף למד = 185 = הקף

זאת אומרת, הביצית עושה הקפות, של **אלף למד - אל - שם הוי"ה בספירת החסד**. שרגע ההפריה הוא רגע של חסד גמור.

וכותב 'עץ חיים', ש'**אלף למד**' הוא נקרא כלי החסד החיצון של ז"א, וגם כלי החסד הפנימי של הנוקבא. והכח הזה יוצא משם "אל" שיוצא משם **ס"ג = יוד הי ואו הי**.

איך יוצא 'אל' משם ס"ג?

בסוד **האותיות הפנימיות של שם ס"ג**, שהן - וד, י, א¹¹, י = 31 = **אל**

זאת אומרת ש-'אל' = **האותיות הפנימיות של שם ס"ג**.

¹⁰ אמרו חז"ל במסכת סוטה (דף ב עמוד א) "ארבעים יום קודם יצירת הולד, בת קול יוצאת ואומרת, בת פלוני לפלוני, בית פלוני לפלוני, שדה פלוני לפלוני. וזהו דווקא בזיווג הראשון של האדם, אולם בזיווג השני אין מזווגין לו אישה אלא לפי מעשיו". ופירש רש"י: 'צנועה לצדיק, ופרוצה לרשע'.

¹¹ ההתייחסות ל-'א' בלבד באות המילוי של האות 'ואו' בשם ס"ג (ולא לקחת את המילוי א' ו'), היא כי האות ו נכתבת תמיד כשני ווין. ולכן יש אפשרות להתייחס לאותיות המילוי של שם ס"ג, כ- וד, י, א, י

ו- 'אל' הוא התיקון הראשון ביג' תיקוני דיקנא. יג' מידות דרחמים. שהן כנגד ארבע אותיות שם הויה, שיוצרות יב' צירופים זחים+ השורש יהו-ה, סה"ב- יג'. כל הצירופים והשורש הם אחד= 13 (יג)= אהבת. שזה השם המפורש.

יג' תיקונים (לשון התקנה, הכנה) שיביאו אותך לאחד. ומהם יוצאות יג' מידות דרחמים-

וַיֵּלֶכֶר יְהוָה | עַל-פְּנֵי וַיִּקְרָא יְהוָה | יְהוָה אֵל רַחוּם וְרַחוּן אֶרֶץ אֲפִים וְרַב-חֶסֶד וְאֱמֶת: נֶצַח וְחֶסֶד לְאֵלִים נֶשֶׂא עֹן וְפֹשַׁע וְחַטָּאת וְנִקְהָל ..¹²

זאת אומרת, שרגע כניסת הנשמה לגוף, רגע הפרית הביצית, תחילת יצירת החיים, מתחיל ב- **הקף=אלף למד**, הביצית עושה הקפות. **הקפות של 'אל'=הויה+חסד= פנימיות שם ס"ג.**

ושם ס"ג הוא שם הויה בספירת הבינה. הבינה שהיא אמא, שממנה הביצית המקיפה. כשאנחנו מסתכלים על תיקוני דיקנא, ההכנות לזקן, אנחנו רואים שהזקן מתחלק ל-יג' חלקים.

החלק שנקרא "אל", הוא באזור עצמות הלחיים, ברום הלחיים משני הצדדים.

שתי הפאות הן דינים קשים. ש- 'פאה' גי' 86 'אלהי-ב'.

לכן המקובלים הולכים עם הפאות-הדינים מאחורי האזניים, ואילו החסידים, ש'לא מפחדים, הולכים איתן מקדימה.

ו- **פעמיים אל= אלף למד אלף למד= 370 =ש"ע נהורין.**

370 אורות, שמתקבלים מכל האור של ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן (232, 'יהי אור') שנכנס לתוך הכלי, שהוא חק"ל תפוחין קדישין (חק"ל גי' 138), ויחד, **232+138 = 370 =ש"ע נהורין.**

ש"ע אורות שנכנסים לכלי עליון שמשפיעים את השפע כלפי מטה.

וש"ע נהורין מגיעים מבינה. מאמא. מעולם התשובה. משם ס"ג. אמא, שיש לה רחם- רחמים- ועולם התשובה- אמא- שם ס"ג- קשור לרחמים ולסליחה- ולכן קשור לחודש אלול.

חודש אלול שהוא החודש שבו אומר לך הקב"ה, שלמרות כל מה שעשית, הוא אוהב אותך. ובחודש הזה הוא נותן לך שפע של טוב, שיאפשר לך תשובה. אפשרות לפרוץ את מעגלי ההרס והכאב. התחלה חדשה. וכל זה בתנאי שתסכים לעשות דבר אחד- לוותר. לוותר על הכאב. כמו שאני מוותר, אומר לך הקב"ה; ואומר לך הקב"ה- אתה מוכן לסלוח קצת?

¹² שמות, לד, ו-ז

וכמו שראינו לעיל, בחודש הזה הכל הולך על שם ס"ג, ולכן היחוד של החודש הזה הוא קס"א ס"ג.

שקס"א הוא שם 'אהיה' – שם הויה בספירת הכתר והבינה – במילוי יודין –

אלף, הי, יוד, הי.

שוב חוזרים לאמא¹³.

מילוי שם ס"ג כולל ה-ו-י – יוד הי וואו הי – וד, י, או, י = 37 = הכל.

10 פעמים 'הכל' = 370 = ש"ע נהורין.

שוב חוזרים לאמא.

מסביר לנו האר"י ז"ל, ב'שער רוח הקודש', דף מה, שבר"ח אלול, נפתחים יג' מקורות של תיקוני דיקנא בעתיקא קדישא (המקום הכי גבוה) ומשם נפתחים דרכי התשובה בעולמות העליונים.

זאת אומרת, תיקוני הזוהר, הם כנגד תיקוני דיקנא.

ומכיוון שחודש אלול הוא כנגד הפה, ו'תיקוני הזוהר' הם כנגד 'תיקוני דיקנא', הרי שיש 'לגרוס' זוהר בחודש אלול. ובתקופה הזו, גם נשים (הרב, הסברת 'זיאללון' – עיניים. מאיפה אנחנו לומדים ש'אלול' הוא כנגד הפה?).

והמילה המובילה היא 'תיקון'. שזה עניינו של חודש אלול. וכשמשנים סדר אותיות 'תיקון', מגיעים ל'ניתוק'. שהתיקון הוא ניתוק מחטאי העבר. ניתוק מהכאב שאתה לא מוותר עליו. שרק על ידי ניתוק ממנו אפשר להגיע לסליחה, לתיקון.

וכן אם האדם לא בתיקון, הוא בניתוק מבורא עולם.

שהעיקר הוא שתמצא לתקן ותשתדל כל הזמן לתקן, כי כשאתה עובד על התיקון, אתה בחיבור. אם אתה מצליח יותר או פחות, גם זה בידי שמים, וכל כישלון נועד לבנות לך כלי. שכפי שלמדנו, מה שיורד מהשמים זה לא דינים – זה כלים.

¹³ ולמדנו ש- 'דרך' = פעמיים יבק = קס"א (אסק) + ס"ג (נסוג); שקס"א וס"ג הם ה'רצוא' וה'שוב' גם יחד, הגאות והשפל והם אלו שיוצרים את הדרך של האדם. וכשיש לו את "השני בקיאות הנ"ל אזי הוא הולך בדרכי התשובה" (ליקוטי מוהר"ן) שצריך גם רצוא וגם שוב, ובעומק זו אותה הנקודה.

בברכת 'השיבנו אליך ונשובה', אנחנו עושים את הכוונות של החזרה בתשובה. בברכה זו מאיר שם ס"ג – עולם הבינה – התשובה (ושם זה מאיר גם ב'ראה נא בענינו' וב – סלח לנו)¹⁴.

בסוף התפילה בחודש אלול, צריכים הגברים¹⁵ לכוון ל- **כ"ד קישוטי בלה – ר' נמפת.** כפי שעשינו ב'שבועות', אלא שב'אלול' מכוונים על שתי האותיות הראשונות בלבד, של כל צירוף. כי זה "מסוגל לזיכרון".

מה קשור זיכרון לחודש אלול?

כי אחרי אלול מגיע יום הדין, **יום הזיכרון**. זאת אומרת שאנחנו מתקנים את הזיכרון שלנו לפני יום הזיכרון. ולכן, חשוב ביותר להקפיד על זה. את הצירופים של כ"ד קישוטי בלה, יש לכוון בסוף התפילה ממש, לאחר שסיימת את כל סדר התפילה שלך כפי שאתה רגיל, רגע לפני שאתה הולך לפתוח את הוואטסאפ.

ענייני חודש אלול עליהם יש להקפיד –

התרת נדרים – מר"ח אלול עד ליום הכיפורים יש כאמור 40 יום. ונחנו לעשות התרת נדרים בזמן זה (הרב, מתי בדיוק? בר"ח אלול בדיוק?)¹⁶

בדיקת המזוזות – בבדיקת המזוזות יש לבדוק כי יש תגים על כל אחת מאותיות 'שעטנז גין' (שלושה תגים על כל אות) ובעיקר על אותיות 'בדק חיה' (תג על כל אות) – שכן יש לעיתים שסופרי סת"ם, לא מקפידים לכתוב את התגין על אותיות אלו.

את התפלין צריך לבדוק פעמיים בשבע שנים. וזמן אלול הוא זמן נפלא לעשות כן.

דבר נוסף שיש להקפיד עליו – לא אומרים סליחות לפני חצות הלילה.

¹⁴ למדנו שמאיר בהן גם **שם ס"ב – יוד ה ו ה**. שהוא גם הניקוד של שם אהי-ה – א' קמץ, ה- סגול, ו-סגול הרב, איך הניקוד יוצא 62? לא כל כך הבנתי את הקשר של שם ס"ב לכאן? שם ס"ב שם הויה ב- ג'ואל ישראל.

¹⁵ האשה היא ה'בלה' אותה צריך לקשט, ולכן אשה אינה מכוונת כ-כ"ד קישוטי בלה.

¹⁶ כמו כן נוהגים לעשות התרת נדרים ב-כ' באב, שזה **ארבעים יום** לפני ראש השנה.

לפי הרב עובדיה יוסף, ב'חזון עובדיה', וכך נוהגים – אנחנו אומרים בסליחות חמש פעמים יג מידות דרחמים, כנגד חמישה חומשי תורה (ולא ארבע פעמים בלבד כפי דעת קהילת 'בית אל', שסברו שיש לומר ארבע פעמים כנגד ארבע אותיות שם הוי"ה – הרב, זה קצת לא מובן למה הם קבעו כך? שהרי ל-יג' מידות דרחמים הגענו מ-12 צירופי שם הוי"ה עה"ב, עם השורש, עם הוי"ה כולל – אז למה לדעתם צריך רק ארבע פעמים, בלי שם הוי"ה הכולל? זה כאילו פחות מדויק..)

אם איש ישראל צריך להחליט בין לומר 'תיקון חצות' לבין לומר סליחות, יש לומר 'תיקון חצות', שהוא עולה על סליחות.

מצווה שם"ד –

מצוות עשה שנקראת – 'מצוות עשה של התשובה'.

כותב 'ספר החינוך', שבזמן הזה אנחנו למעשה מקבלים את האפשרות 'לזכות בפיס' שכתוב בספר דברים –

"בַּעַר לָךְ וּמַצְאוֹךְ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאִזְרִית הַיָּמִים וְשִׁבַּת עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשִׁמְעֵת בְּקֶלֶךָ" ¹⁷

וכן –

"וְהָיָה כִּי יֵבֹאוּ עָלֶיךָ כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבָּרָכָה וְהַקְלָלָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לְפָנֶיךָ וְהִשְׁבַּת אֶל-לִבְּךָ בְּכָל-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדְיוּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שְׁמָה" ¹⁸

הגי' של התגים בשם יהו-ה = 16 כפול 3 = 48.

(כל תג=16, מורכב מנקודה=10 וקו=6. בשם הוי"ה יש שלוש אותיות מאותיות – 'בדק חיה', שהן האותיות שמקבלות תג אחד – י, ה, ת. סה"כ שלושה תגים בשם הוי"ה = 48).

כשמוסיפים לתגים של שם הוי"ה, את שם הוי"ה = 48 + 26 = 74 = עה" ¹⁹

ולכן –

¹⁷ דברים ד, ל

¹⁸ דברים, ל, א

¹⁹ ולמדנו בשיעור ל"ג בעומר תשפ"ג ש-'עד' = 'אכדטס' וכן 'אמגל' – שמות מיתוק שם אלהים.

וְשִׁבְתָּ עַד-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלֹא יוֹשֶׁבֶת אֵל ה' אֶלְקֶיךָ.

כי "עד" זה שם הויה עם כל התגין שבו, והוא מיתוק.

ומה שיהודי נדרש לעשות, כדי לצלוח את הבלי העוה"ז, את הנפילות, את התאוות, את הפחדים וכו' – זה "שְׁוִיתִי יְהוָה לְנֶגְדִי תָמִיד"²⁰

דחינו, בפשט של הפשט – לראות לנגדך את שם הויה עם התגים. להגיע "עד" הויה אלוקים. לראות את שם עצמותו, פשוטו כמשמעו. למה? כי זה מי שאתה. אור הויה.

למה שם"ד דייקא?

מסביר 'דגל מחנה אפרים' – שם"ד = 364.

ומסביר על דרך הסוד, בכוונת מוסף של יוה"כ, בפרשת העבודה של הכהן הגדול, כאשר מגיע לשעיר המשתלה, אומר שיש לדחוף בשתי ידיים את השעיר, ובשעה זו יכוון פעמיים שם 'אלהי-ם', על עשר אותיות וניקודו – כמפורט להלן.

בשתי ידיים, כמו שתי פאות (הרב לא הבנתי את הקשר של הידיים לפאות לשם אלקים) שתי ידיים, שתי פאות. כל 'פאה' בגי' 'אלהי-ם'. ושתי פאות=פעמיים שם אלהי-ם.

אא לל הה יי בם = 172

+

10 אותיות פעמיים שם אלהי-ם = 182

+

ניקוד לפי האר"י הק' של פעמיים שם 'אלהי-ם' – צירה צירה צירה סגול צירה צירה
צירה צירה פתח פתח – כל הניקוד יחד (נקודה=10, קו=6) = 182

– ו

182+182 = יעקב יעקב = 364 = שם"ד = הש.מ.ן

שם אלקים על עשר אותיותיו וניקודו, עומד מול הש.מ.ן. יעקב יעקב עומד מול הש.מ.ן. כי יעקב (עליון) יעקב (תחתון) = שם"ד = מצוות התשובה. שהתשובה היא חיבור החלק התחתון בדעת שלנו, לחלק העליון. כי האדם כמו בחלום יעקב הוא – "סֵלֶם מִצֵּב אֶרְצָה וְרָאֵשׁ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה"²¹

²⁰ 'שְׁוִיתִי יְהוָה לְנֶגְדִי תָמִיד כִּי מִימִינִי בֵּל אֲמוּט' (תהלים טז, ח)

²¹ בראשית, כח, יב

חיבור תחתון ועליון, על ידי כוח הדין – הגבורה – שם אלקים על עשר אותיותיו וניקודו, שמביא אותנו ליעקב, לתפארת.

וכן **יעקב יעקב' = שמיטה**.

שהדרך להתמודד עם הש.מ.ן ולעשות מצוות התשובה (ש"ס"ד), היא לשמוט את העוה"ז. לשמוט את הכאב. לוותר עליו. להעלות את הכל למעלה.

וידוי – מצוות הוידוי –

" דִּבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵשׁ אֹד־אֵשׁה כִּי יַעֲשׂוּ מִכְלֹחַטָּאת הָאֵלִים לְמַעַל מַעַל בִּיהוָה וְאֵשׁ־מִה הִנֵּפֶשׁ הַהוּא: וְהִתְנַדְּוּ אֶת־חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וְהִשְׁלִיכּוּ אֶת־אֲשָׁמוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְזָמִישְׁתּוּ יָסָף עָלָיו וְזָתָן לְאֲשֶׁר אֲשַׁם כָּן²²

וצריך להגיד את הוידוי בפה ממש. להוציא את המילים ולא רק לחשוב עליהן²³.

למה?

כי כשאתה מדבר אתה בורא (ש'בר' פירושו חוץ. שאתה מוציא דבר החוצה ממך, והוא עניין ה'דבור', הוצאה מן הפנים לחוץ).

ולמדנו את הגי' המטלטלת – **מקום (186) הויה (26) = 212 = דבור**

שהדבור שאתה מוציא מהפה, הוא המקום שאתה עושה להויה במציאות שלך.

ובחודש אלול, אנחנו מדברים דיבורים של תפילה, של תשובה, של וידוי.

ויש לדעת שכותב הרמב"ם ב'הלכות תשובה', פרק א' – שצריך אדם לומר – "אנא ה' הטאתי עויתי פשעתי לפניך ועשיתי כך וכך.. והרי ניהמתי ובושתי במעשי ולעולם איני חוזר לדבר הזה".

אבל איך אפשר לומר "ולעולם איני חוזר לדבר הזה"? שהרי זה כמו נדר, ומי יודע אם אכן לא אחזור?

²² במדבר ה, ו-ז

²³ "אמר הארי' ז"ל שעלינו להיזהר באמירת וידוי שלא יהא כחצוף שמזכיר חטאיו בפני המקום בלי בוש, ועוד יזהר שבהאריכו בוידויים עלול האדם להרהר בחטא עצמו וגם לחמוד אותו בליבו. הפושע בבחירתו-אפילו וידוי יום הכיפורים ילמדוהו לבעוט" (מכתב מאלוה, חודש אלול).

ונכונים הדברים שבעתיים מקום בו אדם עושה וידוי בעניין שהוא יודע שהוא מועד ליפול בו. ובמקום הזה מיד יגיע הנחש, יתפתל בדעת שלך ויגיד לך.. 'איך אתה יכול לומר שלא תחזור לעשות את הדבר הזה? הרי זה כמו נדר.. ואתה מועד ליפול. אז עדיף שלא תגיד'.

במקום הזה, תגיד לנחש – הרמב"ם אמר לי.

אתה יכול לבטל את עצמך מול הרמב"ם?

אם כן, ככה תגיד.

וצריך שילמד יהודי לצעוק את הכאב שלו. אנחנו לא מ'בית המלוכה' הבריטי, לא צריך לשמור על חזות מהודקת תמיד. ברגעים שאתה צריך להתוודות, להתחנן, לעשות תשובה; ברגעים שכואב לך ואתה מרגיש את הכאב – תצעק אותו אליו. תצעק את הכאב שלך החוצה. תגיד שאתה לא רוצה את הדבר הזה ושלא תשוב אליו עוד. תיפרד מהכאב, תוותר עליו, כדי שתוכל לסלוח – קודם כל לעצמך ואח"כ לזולת.

וכותב הרמב"ם 'זהו עיקרו של וידוי'.

ובחודש אלול, חודש התשובה – המלך בשדה. אח"כ הוא בארמונו של מלך, מלך המשפט. אבל באלול, הוא בשדה.

למה המלך בשדה?

המלך מגיע אליך לשדה, לחק"ל תפוחין קדישין, למקום של המלכות. למקום שבו אתה נופל, למקום שבו לא קיימת את מה שהבטחת, והיית אלים, וכעסת, ודרסת אחרים, ודרסת את עצמך. למקום של התאוות והחטאים.

המלך מגיע לשדה – למקום שבו אין גבולות.

וזה המקום של יצחק אבינו –

"וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשָׂוִן בְּשָׂדֶה לְפָנֹת עָרֵב וַיֵּשֶׁב עִיזָיו וַיֵּרָא וַהֲלֵהוּ זְמַלִּים בְּאֵימ."

וזה כתוב בתורה הק', בבראשית כד' (כד' קישוטי כלה – כלי) סג (שהם הויה שמאיר בחודש אלול, עולם התשובה).

למה יצחק, שהוא מספירת הגבורה – המקום של הגבול, של המידה, של הדין – למה דווקא הוא בשדה, במקום של אין גבול?

כי דווקא הוא, בעל הגבורה, יכול לסנגר על מי שחסר אותה. ולכן, כשאומר לו הקב"ה, בניך חטאו, אומר לו יצחק אבינו ע"ה – "בני ולא בניך"²⁴

²⁴ סימני הפיסוק בקטע זה אינם במקור, הוספו לצורך קלות הקריאה וההבנה – "ואל בר נחמני א"ר יונתן מ"ד (ישעיה סג, טז) כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו וישראל לא יכירו אתה ה' אבינו גואלנו מעולם שמך. לעתיד לבא יאמר לו הקב"ה לאברהם בניך חטאו לי, אמר לפניו רבש"ע ימחו על קדושת שמך; אמר

יצחק דייקא. כי הוא עומד איתך בשדה. הוא ער. הוא רואה כמה שאתה סובל כשאתה בשדה. כמה שאתה לא רוצה להיות שם ב-'אין גבול', כמה שאתה רוצה לתקן. ומהמקום הזה, הוא היחיד שיכול לומר לקב"ה, 'בני ולא בניך?'

"מה נוכל להציב נגד השפלות והירידה במדרון החטא? העצה היעוצה היא שירבה האדם בעשיית מעשים טובים, עוד בטרם יבוא לנסיון רגע הבחירה. בקבלת התורה אמרו ישראל 'נעשה ונשמע' (שמות כד, ז). ב'נשמע' לבד אין הרבה תועלת לבחירה. אלא בשינוי מעשה, ובהרבות מעשים טובים.. עד שנעשים לו הרגל, כחוק..

כל עבודת אלול היא להתלהב ולהרבות במעשי חיזוק, מקצה הריפיון שהיינו בו מקודם, אל הקצה השני של ההתחזקות. והנה איתא בשלחן ערוך (או"ח סי' תרג ס"א) שבעשרת ימי תשובה, יש להרבות בזהירות בדקדוקי המצוות, אף באלה שאינם נזהר בהן בשאר ימות השנה.. ולכאורה צריך עיון מה הענין בזה, ומה התועלת בזה אם יודע שאח"כ לא יזהר? .. כי שינוי דרכינו מהקצה אל הקצה יכשיר את לבבנו, ויפתח לפנינו את אפשרות התשובה הנכונה. אחרי 'נעשה' של ריבוי המעשים נוכל לבוא אל ה'נשמע'. רק בהתחזקות כזאת אפשר לבוא לפני המלך להכנס בשערי התשובה שהשי"ת הכין לנו בחסדיו לאין קץ".

(מכתב מאליהו, חודש אלול)

"אמר ר' עקיבא: אשריכם ישראל לפני מי אתם מיטלהרים ומי מטלהר אתכם" ²⁵

ברוך ה' לעולם אמן ואמן

אימר ליה ליעקב דהוה ליה צער גידול בנים אפשר דבעי עלייהו, אמר ליה בניך חטאו אמר לפניו רבש"ע ימחו על קדושת שמך; אמר לא בסבי טעמא ולא בדדקי עצה אמר לו ליצחק בניך חטאו לי אמר לפניו רבש"ע בני ולא בניך (?) בשעה שהקדימו לפניך נעשה לנשמע קראת להם (שמות ז, כב) בני בכורי עבשיו בני ולא בניך (?) ועוד כמה חטאו כמה שנותיו של אדם שבעים שנה דל עשרין דלא ענשת עלייהו פשו להו חמשין דל כ"ה דלילותא פשו להו כ"ה דל תרתי סרי ופלגא דצלווי ומיכל ודבית הכסא פשו להו תרתי סרי ופלגא אם אתה סובל את כולם מוטב ואם לאו פלגא עלי ופלגא עליך ואת"ל כולם עלי הא קריבית נפשי קמך; פתחו ואמרו (כי) אתה אבינו אמר להם יצחק עד שאתם מקלסין לי קלסו להקב"ה ומחוי להו יצחק הקב"ה בעינייהו מיד נשאו עיניהם למרום ואומרים (ישעיה סג, טז) אתה ה' אבינו גואלנו מעולם שמך (בבלי, שבת, פט, ב)

²⁵ (יומא פה ע"ב)